

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Sotsiaalministeerium
info@sm.ee
Suur-Ameerika 1
10122, Tallinn

Meie 30.01.2025 nr 7-1/3231-1

Pöördumine seoses kuulmisabivahenditega

Sotsiaalkindlustusameti (edaspidi SKA) poole on pöördunud mitmed abivahenditeenuse lepingupartnerid (SA, Kõrva-Nina-Kurguhaiguste Kliinik, Audiomed OÜ, Unitas Pharma OÜ, AS Ida-Tallinna Keskhaigla) tuues välja asjaolu, et abivahenditeenuse raames klientidele teostatav kuuldeaparaatide sobitamine koos kõige selle juurde kuuluvate toimingutega on oma olemuselt tervishoiuteenus. Alates 01.11.2024. a peavad tervishoiuteenuse osutajad järgima vastutuskindlustuse seadust (patsiendikindlustus). Abivahenditeenuse puhul Sotsiaalkindlustusamet vastutuskindlustust ei nõua.

Terviseamet on 27.12.2027. a saadetud kirjas väljendanud seisukohta, et kuulmisabivahendi müümine ei ole tervishoiuteenus, kuid selleks on vajalik eelnev eriarsti vastuvõtt. Terviseameti sõnul: „*Kuulmisaparaadi müügi puhul ei tohiks anda kliendile teavet tema tervise kohta, diagnoosida kuulmishäiret ega soovitada ravi, samuti ennetada, ravida vigastusi eesmärgiga leevendada inimeste vaevusi*“.

Kuulmisabivahendid on nimetatud sotsiaalkaitseministri 21.12.2015. a määruse nr 74 „Abivahendite loetelu, abivahendite eest tasu maksmise kohustuse riigi poolt ülevõtmise otsustamise ja erandite tegemise tingimused ja kord ning abivahendi kaardi andmed“ lisas olevas abivahendite loetelus¹. Kuulmisabivahenditele tõendi väljastamise õigus soodustingimustel abivahendi soetamiseks on nina-kõrva-kurguarstil ja audioloogil. Viimane ei ole seaduse mõistes tervishoiutöötaja vaid on erialase (audioloogia-alase) väljaõppe saanud tervishoiuvaldkonna spetsialist².

Audioloogilised uuringud on loetletud Vabariigi Valitsuse 19.12.2024 määruses nr 91 „Tervisekassa tervishoiuteenuste loetelu“³ ja on Tervisekassa rahastatavad (kui tervishoiuteenuse osutaja omab vastavat lepingut Tervisekassaga). Kuuldeaparaadi saab isik soodustingimustel soetada abivahendina SKA poolt üle võetava tasu maksmise kohustuse alusel.

Kuigi kuulmisabivahendite võimaldamisega on tervishoiuteenused ja sotsiaalteenused omavahel tihedalt seotud, on seni valdkondade vahel kokku leppimata kuulmisabivahendi saamiseks optimaalne klienditeekond. Määratlemata on millised kuulmisuuringud, möödistused jm on asjakohased tervishoiuteenuse toimingud ning millised toimingud on vajalikud abivahenditeenusel sobiva aparaadi soovitamiseks ja sobitamiseks/seadistamiseks.

¹ https://www.riigiteataja.ee/akt/1291/2202/4058/SOM_m58_lisa.pdf#

² <https://audioloogia.ee/audioloogia/>

³ <https://www.riigiteataja.ee/akt/127122024049>

Kuuldeaparaadi puhul on tegemist meditsiiniiniseadmega, mille kasutamise vajadus hinnatakse audioloogi või nina-kõrva-kurguarsti poolt.

Kuna ühe süsteemi korrigeerimisega ei saa parandada kõiki kahe erineva süsteemi klienditeekonnaga seotud protsessi osasid, on vajalik aru saada ja kokku leppida vastutusalad ja tegevused.

Arvestades planeeritavat abivahendite ja meditsiiniiniseadmete integratsiooni ja hiljutist Õiguskantsleri tähelepanu kuulmisabivahendite teemal, palume Sotsiaalministeeriumil anda hinnang järgmistele küsitavust tekitavatele asjaoludele:

1. Kas abivahenditeenuse raames klientidele teostatav kuuldeaparaatide sobitamine koos selle juurde kuuluvate tegevustega on oma olemuselt tervishoiuteenus?
2. Kas ja mil määral nimetatud toimingud dubleerivad tervishoiuteenust?
3. Millised klienditeekonnal tehtavad toimingud omavad tunnuseid vastutuskindlustuse seaduse rakendamise tingimustele?
4. Kaaluda lahendusena kuulmisabivahendite võimaldamise üle viimist tervisevaldkonna ehk meditsiiniiniseadmete loetelu alla.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Maret Maripuu
peadirektor

Mare Toompuu
57863342, mare.toompuu@sotsiaalkindlustusamet.ee